

Jeesuksen kristuksen sukuluettelo

Matteuksen ja Luukkaan evankeliumien sukuluettelot poikkeavat toisistaan. Tämä johtuu siitä, että Matteus kertoo Jeesuksen kuninkaallisen sukulinjan Joosefin kautta, mutta Luukas luvattun siemenen eli kristuksen sukulinjan hänen äitinsä Marian kautta.

Sukuluettelot eroavat Joosefin isän nimen kohdalla ja yhtyvät toisiinsa kuningas Daavidin kohdalla. Joosef on alenevassa polvessa kuningas Daavidin jälkeläinen hänen poikansa Salomon sukulinjassa, joka oli myös kuningas. Jeesus on "Daavidin poikana" oikeutettu olemaan Israelin kuningas. (2Sam 7:8-16; Psa 89:20-38; Apt 2:30; 13:22-23; Room 1:1-4; Ilm 22:16) Jeesus on se luvattu vaimon siemen, joka oli polkeva rikki käärmeen päin. (1Moos 3:15) Hänessä kaikki kansat ja sukukunnat tulevat siunatuiksi. (1Moos 12:3; 18:18; Gal 3-4) Matteus alkaa sukuluettelon siitä syystä jo Aabrahamista ja Luukas vie sen luomakunnan alkuun asti, jotta lukija näkisi Jeesuksen olevan Jumalan poikana koko maailman vapahtaja. (Matt 1.1; Luuk 3:21-38)

Jeesusta kannattaneet juutalaiset olisivat hyväksyneet Jeesuksen kuninkaakseen jo hänen ensimmäisen tulemuksensa aikana. He huusivat "Hoosianna Daavidin pojalle!" (Matt 21:9) Jeesuksen kuninkuus ei ole kuitenkaan tästä maailmasta, joten hän kieltäytyi sillä kertaa kunniaista ja uhrasi itsensä synnittömänä karitsana ristillä syntiemme sovituksiksi. (Joh 18:36) Kun Jeesus tulee toisen kerran, niin hän hallitsee silloin herrana ja kuninkaana jäljelle jääneitä pakanoita sekä kansaansa Israelia. (Psa 2; 45; Hebr 2:5; Ilm 19:11-21)

Matteuksen ja Luukkaan sukuluetteloiden erot johtuvat siis siitä, että Matteus kertoo Joosefin sukuluettelon, mutta Luukas Marian sukuluettelon. Jeesus on Daavidin jälkeläisenä oikeutettu olemaan Israelin kuningas isänsä Joosefin kautta. Hänen sukulinjansa on ns. kuninkaallinen sukulinja. Se on johdettu Daavidin pojasta Salomosta, joka oli kuningas. Matteus kertoo sen vuoksi Jeesuksen sukulinjan hänen isänsä Joosefin kautta.

Luukas kertoo Jeesuksen äidin Marian sukuluettelon osoittaakseen sen, että Maria on syntynyt siinä sukulinjassa, josta luvattun messiaan piti syntyvän. Luukas sanoo, että Joosef on Eelin poika. (Luuk 3:23) Tämä ei tarkoita sitä, että Eeli oli Joosefin biologinen isä. Matteuksen mukaan Jaakob siitti Joosefin, joten Jaakob on Joosefin isä. (Matt 1:16) Matteus johtaa Joosefin sukulinjan Jaakobin kautta kuningas Salomoon, mutta Luukas johtaa Marian sukulinjan Eelin kautta Naataniin, joka ei ollut kuningas.

Eeli oli Marian isä. Luukas sanoo Joosefia Eelin pojaksi, koska Israelissa oli tapana sanoa vävyä tyttären isän pojaksi. Tästä on hyvä esimerkki. Iisai oli Daavidin isä. (1Sam 17:17) Saul oli Daavidin appi eli Daavid oli Saulin vävy. (1Sam 18:27) Saul kutsui Daavidia pojakseen, vaikka tämä ei ollut hänen biologinen poikansa vaan vävy: tyttären aviomies. (1Sam 26:17) Voimme ymmärtää samalla tavalla Luukkaan sukuluettelossa sen, miksi Luukas sanoo, että Joosef oli Eelin poika. Eeli oli Joosefin appi ja Marian isä.

Jeesusta kannattavat juutalaiset pitivät herraa oikeutettuna olemaan Israelin kuningas. He uskoivat hänen olevan kuningas Daavidin sukua. Tämä asia oli todistettu heille juutalaisten hallussa pitämistään sukuluetteloista, jotka ovat kuitenkin kadonneet diasporan aikana.¹ Apostolien ajan rabbit mainitsevat kuitenkin nämä luettelot, joten ne ovat varmasti olleet olemassa. Koska ne

¹ T. Bab. Yebamot, fol. 49. 2.; T. Hieros. Taanith, fol. 68. 1. B. Rabba, sect. 98. fol. 85. 3.; Bible Hub Commentaries on Matt. 1:12, Gill's Exposition of the Entire Bible.

sukuluettelot ovat sittemmin kadonneet, niin Jeesuksen isän Joosefin todistaminen kuningas Daavidin jälkeläiseksi hänen poikansa Salomon sukulinjassa ei liene enää mahdollista.

Jeesuksen sukuluetteloista oli mahdollisesti erimielisyyttä ja riitoja jo Paavalin aikana. Hän neuvoo kirjeessään Tiitusta pysymään erossa turhista väittelyistä ja riidoista, jotka koskivat mm. sukuluetteloita ja Mooseksen lakia. (Tiit 3:9-11) Kaikki juutalaiset eivät pitäneet Jeesusta oikeutettuna Israelin kuninkaan kruunuun hänen tullessaan viimeisen kerran Jerusalemiin. (Matt 21:15; Joh 12:9-19) Ei siis ihme, että monet vastustivat evankeliumia myös Jeesuksen isän Joosefin sukulinjaan vetoamisen kautta sen jälkeen, kun herra oli jo taivaassa isän tykönä.

Jotkut ovat pitäneet Jeesusta kelvottomana olemaan Israelin kuningas sen vuoksi, että Herra oli langettanut kirouksen Jekonjan (Konja) jälkeläisille, joiden ei pitänyt hallita enää Juudan kuningaskuntaa. (Jer 22:30; 36:30) Nämä kiroukset toteutuivat kuitenkin jo Jekonjan eläessä. Hänen poikansa eivät hallinneet Juudaa päivääkään ja hän itsekin hallitsi sitä vain kolme kuukautta. Se kirous ei ole siten este Jeesuksen kuninkuudelle.

Vaikka Jekonjalle langetettu kirous olisi voimassa, niin se päättyy kristuksen tulemukseen. Jeesuksen kuninkuus ei ole tästä maailmasta. (Joh 18:36) Se on isästä, joka on antava hänelle tulevan maailman kuninkuuden. (Hebr 2:5-18; 1Kor 15:24-28; Jes 9:5-6; Dan 7:13-14) Jeesuksen kuninkuudella ei ole oleva loppua. Kaikki entinen on silloin mennyt eikä kirousta ole enää oleva. (Ilm 22:3)

Sukuluetteloista ei ole lupa riidellä eikä kiistellä. Taitamattomat väittelyt ovat kiellettyjä. Sukuluetteloita on silti lupa tutkia ja keskustella niistä sävyisästi muiden kanssa. Vuorovaikutteinen keskustelu voi olla hedelmällistä ja avata ymmärrystämme tässä vaikeassa asiassa.

Matteuksen ja Luukkaan evankeliumien sukuluettelot eivät ole täydelliset eivätkä täysin virheettömät. Matteus on jättänyt luettelosta pois muutamia nimiä ja Luukas on käyttänyt lähteenään kreikankielistä Raamatun käännöstä, jossa on joitakin virheitä.

Matteus on jättänyt tarkoituksella pois kolme pahamaineista kuningasta, joiden nimet olivat Ahasja, Jooas ja Amasja. (2Kun 8:24; 11:2; 14:1; 1Kun 15:1; 2Aik 26:1) Sitten hän on karsinut listasta nimiä Jekonjan ja Joosefin välistä. (1Aik 3:16-24) Tästä johtuen Luukkaan luettelossa on enemmän nimiä Daavidin ja Joosefin välissä kuin Matteuksen luettelossa. Vaikka Matteuksen sukuluettelo ei ole siten täydellinen, niin se on luotettava. Matteus julkaisi sen todistaakseen, että Jeesus on Daavidin sukua ja täyttää siten profeettojen ennustukset koskien Israelin kuningasta.

Matteus sanoo Jeesusta kristusta "Aabrahamin pojaksi" ja "Daavidin pojaksi", mikä tarkoittaa sitä, että hän on heidän molempien jälkeläinen ja se luvattu "siemen", josta oli ennustettu. (Matt 1:1) Matteus alkaa sukuluettelon Aabrahamista sen vuoksi, että Jumala on luvannut siunata kaikkia kansoja ja sukukuntia Aabrahamin siemenen kautta. (1Moos 12:3; 18:18) Jeesus kristus on se Aabrahamin siemen, josta Raamattu puhuu. (Gal 3-4) Jeesus on myös "Daavidin poika", koska on suoraan alenevassa polvessa kuninkaallista linjaa pitkin hänen jälkeläisensä.

Matteus sanoo, että sukupolvia Aabrahamista Daavidiin on neljätoista polvea, ja Daavidista Babyloniin siirtämiseen neljätoista polvea, ja Babyloniin siirtämisestä kristukseen asti neljätoista polvea. (Matt 1:17) Tämän jaottelun mukaan nimiä pitäisi olla 42, mutta Matteus on laskenut sukupolvet eri tavalla kuin me niitä laskemme ja luetellut vain 41 nimeä, tai sitten yksi nimi on tippunut luettelosta pois, kun evankeliumia on myöhempinä vuosikymmeninä kopioitu tuleville jälkipolville. Syy tähän jaotteluun voi olla siinä, että se on helpottanut muistamista, tai sitten se on

tehty numerollisuuden vuoksi. Luku 7 on Jumalan pyhä luku ja $2 \times 7 = 14$. Luku 7 on toistunut luettelossa siten kolme kertaa $2 \times 7 + 2 \times 7 + 2 \times 7 = 42$.

Luukas mainitsee sukuluettelossa 77 nimeä, joista viimeinen on Jumala. Aatamilla ei ollut isää ihmisten joukossa, koska Jumala teki hänet maan savesta ja hän on ensimmäinen ihminen. Kaikki muut ihmiset ovat saaneet alkunsa tästä yhdestä, Aatamista. (Apt 17:22-31) Aatami on Jumalan poika sen vuoksi, että hän loi Aatamin. Jeesus Kristus on Jumalan poika sen vuoksi, että hän syntyi Jumalan hengestä ja on ensimmäinen kuolleista herätetty ihminen, joka ei kuole enää koskaan. (Psa 2:7; 1Kor 15; Hebr 1-2; 5:4-11; 7:24-8:2)

Miten Jeesus voi olla Israelin laillinen hallitsija, vaikka hän on Jumalan poika?

Jos Jeesus olisi siinnyt neitsyestä, niin kuin valtaosa kristityistä uskoo, niin hän ei olisi "lihan mukaan" Daavidin siementä. Pietari, Paavali ja Johannes olisivat silloin erehtyneet, sillä he todistivat Jeesuksen olevan Daavidin siementä ja hänen kupeidensa hedelmä. (Apt 2:30; 13:22-23; Room 1:1-14; Ilm 22:16; vrt. Ilm 1:1, 10) Profeetat olivat ennustaneet nimenomaan siitä, että Israelille luvattu kuningas olisi Daavidin poika, hänen jälkeläisensä alenevassa polvessa. (2Sam 7:8-16; Psa 89:20-38)

Jos sanomme Jeesuksen siinnee pyhästä hengestä sen sijaan, että hän on siinnyt Joosefin siemenestä ja on hänen kauttaan Daavidin siementä, niin kiellämme silloin Jeesuksen laillisen oikeuden Israelin kuninkaan kruunuun. Toki tämän erehdyksen saa anteeksi, mutta kannattaisi tutkia tarkoin, ennen kuin sanoo jotakin asiaa varmaksi. Neitseestä syntyminen ei ole selvä Raamatun opetus. Apostolit ja opetuslapset eivät puhuneet siitä mitään, ellei sitten Matteuksen ja Luukkaan evankeliumien alkuja tulkita neitseestä syntymisen oppia tukevalla tavalla. (Matt 1:18-25; Luuk 1:34-37)

Jeesusta sanotaan "Jumalan ainoaksi pojaksi" sen vuoksi, että hän on ainoa laatuaan. Kreikankielen sana "monogenēs" on suomeksi "ainoa laatuaan" tai "ainoa", kun sillä tarkoitetaan vanhempiansa ainoaa lasta, poikaa tai tytärtä. Perinteisen tulkinnan mukaan Jeesusta on sanottu Jumalan "ainoaksi" pojaksi sen vuoksi, että hän olisi ainoa neitsyestä syntynyt miespuoli koko maailmassa. Sana "monogenes" on käännetty sen näkemyksen tueksi sanalla "ainosyntyinen". Sitä sanaa on käytetty kristuksesta sen vuoksi, että hän on ainoa laatuaan koko maailmassa.

Vain Jeesuksesta on ennustettu profeettojen kautta, että hän on oleva ikuinen kuningas ja syntien sovittaja uhrikuolemansa kautta. Jeesus Kristus on ainoa synnitön ihminen ja Jumala on korottanut hänet sen vuoksi kaikkia muita korkeammalle: kaiken pääksi seurakunnalle ja jopa enkeleitä ylemmäksi herraksi, vaikka hän on ihminen. (Hebr 2:5ss.) Jumala on herättänyt vain Jeesuksen ylös kuolleista. Kaikki muut pois nukkuneet odottavat vielä ruumiin ylösnousemusta. (1Tess 4:13-17; 1Kor 15)

Jeesus on Jumalan "ainoa" poika näiden syiden vuoksi. Hän on "ainoa laatuaan", ei ainoa neitseestä syntynyt. Jos Jeesus ei ole syntynyt neitsyestä, niin miten hän voi olla Jumalan poika?

Jumala sanoo Israelin kuningasta pojakseen Psalmassa kaksi. Sanat "sinä olet minun poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin!" kertovat etukäteen siitä, että Jumala oli herättävä poikansa Jeesuksen ylös kuolleista. (Psa 2:7) Paavali ja heprealaiskirjeen kirjoittaja ymmärsivät nämä sanat oikein. (Apt

13:33; Hebr 1:5; 5:5) Jumala ei ennustanut tuossa neitseestä syntymistä eikä puhunut siitä, että Jeesus olisi syntynyt muinaisina aikoina ikuisuudessa ennen maailman luomista.

Jumala tunnusti poikansa ensimmäisen kerran sen jälkeen, kun Jeesus oli saanut kasteen Johannekselta ja pyhä henki oli jäänyt hänen luokseen pysyvästi. (Joh 1:32-34) Taivaasta kuului silloin ääni, joka sanoi: "Tämä on minun rakas poikani, johon minä olen mielistynyt!" (Matt 3:17) Jumala ei tunnustanut Jeesusta pojakseen sen vuoksi, että tämä olisi sinnyt pyhästä hengestä ja olisi iankaikkinen henki ihmisen liharuumiissa. Hän tunnusti poikansa sen vuoksi, että tämä sai pyhän hengen olemaan kanssaan pysyvästi.

Isä asuu pyhän hengen kautta pojassaan. (Joh 10:34-38; 14:9-11) Jumala asuu henkensä kautta myös niissä lapsissaan, jotka ovat uskoneet opetuslasten sanojen kautta häneen ja hänen kauttaan isään Jumalaan. (Joh 17:20; 20:29-31) Me uskomme sen, että Jeesus Kristus on lihassa tullut Jumalan poika ja Jumala on lähettänyt hänet maailman vapahtajaksi. Jumala pysyy meissä ja me pysymme Jumalassa, koska hän on antanut meille henkeään. Me olemme Jumalasta syntyneitä, koska uskomme, että Jeesus on Kristus. Jumala on hänen isänsä ja meidän taivaallinen isämme. (1Joh 4:1-5:13; Joh 20:17; Efe 1:3; Ilm 3:12)

Me olemme syntyneet Jumalan hengestä niin kuin meidän veljemme Jeesus. (Joh 3:1-12) Jeesus ei häpeä kutsua meitä veljikkeeseen, koska me olemme alkuisin samasta isästä kuin hän. (Hebr 2:10-11) Jumala on voidellut poikaansa pyhällä hengellä enemmän kuin meitä. (Apt 10:38; Hebr 1:9) Jeesus on veljien joukossa ainoa, joka ei ole tehnyt syntiä. Jeesus on ainoa, jonka Jumala on valinnut olemaan kansansa vapahtaja, pelastaja, ylimmäinen pappi ja kuningas. Jeesusta sanotaan sen vuoksi myös Jumalan "ainoaksi" pojaksi, että hän on aivan erityinen Jumalan poikana.

Opetuslapset tunnustivat, että Jeesus on Kristus, elävän Jumalan poika. (Matt 16:16) Jeesus tunnusti itsekin, että hän on Jumalan poika. (Joh 10:24-38) Hän ei tunnustanut kuitenkaan sitä, että olisi ollut isän vertainen Jumala: kaikkivaltias ja kaiken tietävä kaiken luoja. Jeesusta Kristusta sanotaan silti myös "jumalaksi" ja "herraksi" ("Jahve" ja "Kyrios"), mutta eri merkityksessä kuin hänen isänsä. Jeesuksen Kristuksen Jumala ja isä on yksin ainoa totinen Jumala ja kaikkivaltias kaiken luoja. Jeesus sanoi tämän asian itse ja apostolit vahvistivat hänen sanansa todeksi. (Joh 5:44; 17:3; 20:17; Mark 12:18-34; 5Moos 5:35, 39; 6:4-9; 1Kor 8:4-6; Efe 4:4-6; Ilm 4:8-11, Apt 17:22-31; 4:24-31; Jes 42:1-8; 2Moos 20:1-11)

Jeesusta sanotaan "jumalaksi" sen vuoksi, että hän on muita yläpuolella oleva kuningas ja herra, vaikka on ihmislapsi. (Psa 45; Hebr 1:9) Jeesus on "jumala" samalla tavalla kuin Israelin tuomarit, jotka tuomitsevat kansaansa Jumalan edustajana ja ovat hänelle tilivelvollisia siitä. (Psa 82:1, 6; Joh 10:31-38; 2Moos 21:6; 22:8-9; 1Sam 2:25) Jeesus on "jumala" samalla tavalla kuin Mooses, joka oli jumala omalle veljelleen, ylipappi Aaronille, ja faraolle. Jeesus on "jumala" samalla tavalla kuin se enkeli, joka puhui Moosekselle ja ennusti tulevasta profeetasta, Jeesuksesta. (2Moos 3:1-15; 23:20-23; 5Moos 18:15-18) Se enkeli ei ollut itse Jeesus Kristus, sillä hän ennusti Kristuksesta, kun puhui Jumalan nimessä tämän lähettämänä sanansaattajana. (Apt 7:37-38) Nämä kaikki edustavat Jumalaa ja heitä sanotaan sen vuoksi "jumalaksi", vaikka he ovat ihmisiä tai enkeleitä.

Jumala tunnusti Jeesuksen Kristuksen omaksi pojakseen sen jälkeen, kun oli antanut hänelle pyhän hengen olemaan hänen kanssaan pysyvästi. Jumala sanoi: "Tämä on minun rakas poikani, johon minä olen mielistynyt!" (Joh 1:32-34; Matt 3:17) Johannes, Jaakob ja Pietari kuulivat samat sanat myöhemmin uudelleen, kun he näkivät ilmestyksessä Jeesuksen Kirkastetussa muodossa jo ennen ristinkuolemaa ja kuolleista heräämistä. (Matt 17:5) Tämä oli kuitenkin vain ilmestys ja esikuvaa,

joka kertoi edeltä kristuksen tulevasta kirkastumisesta ja kunniaasta kuolleista heräämisen jälkeen. (Joh 7:37-39; Hebr 2:8-9)

Kun Johannes sanoi "heidän" katselleen kirkkautta, joka on "ainoalla" pojalla isältä (Joh 1:14), niin hän viittasi siihen ilmestykseen, jonka hän ja hänen veljensä sekä Pietari olivat nähneet vuorella. (Matt 17:1-8) Se kirkkaus on pojalla isältä sen vuoksi, että isä on korottanut poikansa Israelin kuninkaaksi sen jälkeen, kun herätti hänet ylös kuolleista. Isä näki poikansa jo edeltä kuninkaaksi korotettuna ja kärsimysten vuoksi kirkastettuna, kun suunniteltiin pelastavansa meidät poikansa kautta. (Efe 1; 2Tim 1.8-11; Room 8:17-33)

Jeesus puhui siitä kirkkaudesta, joka hänellä oli isän ajatuksissa ja mielessä jo ennen maailman luomista. (Joh 17:5) Jumalan pojan kuninkuus on alkuisin ajalta ennen maailman luomista, koska Jumala päätti korottaa hänet kuninkaaksi sitten kun aika olisi kypsä: kuolleista herättämisen jälkeen. (Mka 5:1|2) Johannes sai nähdä ilmestyksessä sen kirkkauden, joka on isän ainoalla pojalla. Sana "monogenes" (ainoa) ei tarkoita tässä (Joh 1:14) sitä, että Jeesus on ainoa neitsyestä syntynyt poikalapsi. Se tarkoittaa sitä, että hän on "ainoa laatuaan".

"Sana tuli lihaksi" ei tarkoita sitä, että ikivanha Jumalan Poika olisi tullut henkenä alas taivaasta ja syntynyt neitsyt Mariasta. (Joh 1:1-14) Jumalan sanalla tarkoitetaan Johanneksen evankeliumin alussa Jumalan sanaa ja viisautta, jonka kautta Jumala on luonut kaiken, mitä on olemassa. (Snl 3:19; Jer 10:12; 51:15) Vaikka sana on personoitu niin kuin viisaus, jonka Jumala omisti alussa tykönsä, niin se ei ole itsenäinen persoona, joka ajattelisi, suunnittelisi ja tekisi asioita oman tahtonsa mukaan. Se on Jumalan sana, joka tekee sen, mitä Jumala tahtoo sen tekevän. (Jes 55:11)

Jumalan sanaa sanotaan "jumalaksi" sen vuoksi, että siinä on eläväksi tekevä voima, jota mikään tai kukaan ei voinut luomisessa vastustaa. Se on ehdoton auktoriteetti, jota kaikkien tuli totella. Jumala sanoi "tulkoon valo" ja valo tuli. (1Moos 1:3) Valolla ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin tulla maailmaan valaisemaan sitä ja erottamaan valo pimeästä. Jumala oli luonut taivaan ja maan ja meren jo ennen kuin valo tuli maailmaan. Jumalan Poikaa eli Jeesusta kristusta ei näy luomiskertomuksessa luoja ominaisuudessa, niin kuin ei muuallakaan Raamatussa.

Jumala omistaa sanansa niin kuin hän omistaa viisautensa, joka oli alussa Jumalan tykönä. (Snl 8:22; Joh 1:1) Jumalan sana ja Jumalan viisaus ovat luomisesta puhuttaessa samaa tarkoittavia asioita, eivät henkilö. Jumala loi sanallaan ja sanansa kautta kaiken, mitä on olemassa. Jumala loi viisaudellaan taivaan ja maan ja meren ja kaiken, mitä niissä on. (Psa 33:6-9; Snl 3:19; 8.22-31; Jer 10:12; 51:15; Joh 1:1-9) Jumala on se, joka luo, mutta hän tekee sen sanansa kautta ja viisaudellaan. Apostolit antavat ymmärtää sanoillaan, että tämä Jumala on yksin isä, ei poika hänen kanssaan.

Katso, miten he rukoilivat ainoaa luoja, meidän isäämme! (Apt 4:24-31) Katso, miten he julistivat evankeliumia kaiken luoja isästä ja hänen pojastaan Jeesuksesta! (Apt 17:22-31) Katso, miten Jeesus Kristus antaa ilmestyksessään (Ilm 1:1) kunnian luomisesta valtaistuimella istuvalle kaikkivaltiaalle isälleen, yksin hänelle! (Ilm 4:8-11) Myös Jeesus on arvollinen saamaan kunniaa, mutta eri syystä kuin isä: sen vuoksi, että hän on uhrannut itsensä viattomana karitsana maailman synnin edestä! (Ilm 5)

Mieti nyt, kuka on se luoja, joka on yksin luonut kaiken profeettojen sanojen mukaan! (Jes 42:1-8) Onko meillä lupa korottaa joku toinen hänen rinnalleen luoja ja jumalaksi? (2Moos 20:1-11) Mikä on ensimmäinen ja suurin käskyistä? (5Moos 6:4-9) Mitä Jeesus sanoi? (Mark 12:28-34) Korottiko Jeesus itsensä isän vertaiseksi Jumalaksi? (Joh 5:43-44) Sanoiko Jeesus, että hän on

totinen Jumala? Vai sanoiko hän, että isä on yksin totinen Jumala? (Joh 17:3) Mitä apostolit sanoivat? (1Kor 6:4-6, Efe 4:4-6; Room 16:25-27; 1Piet 5:10-11; Jda 1:24-25)

Jos luet nuo viitteenä olevat Raamatun kohdat, niin mieti sen jälkeen, miksi apostolit ylistivät ja kiittivät toistuvasti Jeesuksen kristuksen Jumalaa ja isää? (2Kor 1:3; 11:31; Efe 1:3; 1Piet 1:3) Kuka on Raamatun mukaan yksin ainoa totinen Jumala, kaikkivaltias kaiken luoja? Jeesus kristus on tämän yhden ainoan Jumalan "ainoa" poika ja meidän herramme.

Jeesus kristus on meidän herramme sen vuoksi, että isä on korottanut hänet kaiken pääksi seurakunnalle ja kaikkien luotujen herraksi sen jälkeen, kun oli herättänyt hänet kuolleista. (Matt 28:18; Apt 2:36; Room 1:1-4; Efe 1; 1Piet 3:22; Hebr 1-2) Jumala ei palauttanut pojalleen sitä valtaa ja asemaa, joka hänellä olisi ollut ennen maailman luomista. Hän antoi sen vallan ja aseman ensimmäistä kertaa pojalleen! Poika ei ollut edes syntynyt ennen kuin syntyi Marian kohdusta! Hänestä oli vasta ennustettu! (1Moos 3:15, 5Moos 18:15-18; 2Sam 7:8-16)

Jeesus kristus on Jumalan "ainoa" poika, koska kenestäkään muusta ei ole ennustettu niin kuin hänestä. On vain yksi herra ja kristus, jonka Jumala aikoi korottaa kaiken pääksi seurakunnalleen ja kaikkien luotujen herraksi: jopa yli enkelien hän poikansa korotti. (Efe 1:20-23; Hebr 1-2; 1Piet 3:22) Jumala oli suunnitellut ja aiwoitellut tämän kaiken jo etukäteen, ennen kuin hän loi tämän maailman! (Room 8:28-33; Efe 1; 2Tim 1:8-11) Jeesuksella kristuksella oli kirkkaus isältä ennen maailman luomista vain hänen mielessään ja ajatuksissaan, ei elävänä olentona! (Joh 17:5)

Se "sana", joka "tuli lihaksi", on Jumalan sana. Jumala omistaa sen sanansa niin kuin viisautensa. (Snl 8:22) Jumala on luonut sen sanan kautta kaiken, mitä on olemassa. Jumala on lähettänyt sen sanansa maailmaan profeettojen kautta, mutta maailma ei ottanut sitä sanaa vastaan. Se ei tuntenut Jumalaa sen sanan kautta, jonka kuulivat. Jumala on lähettänyt sanansa valitsemalleen kansalle Israelille, mutta sekään ei ottanut vastaan Jumalan sanaa. Vaikka se sana on minun jalkojeni lamppu ja valo minun teilläni, niin Israel ja maailma eivät ottaneet sitä sanaa vastaan.

Jumala oli ennustanut Johannes kastajasta, että tämä oli tuleva Eliaan hengessä (pyhässä hengessä) ja voimassa (pyhän hengen voimassa) valmistamaan tietä herralle (Jahvelle). (Jes 40:3; Luuk 1:15-17; Eliaan henki siirtyi Elisalle kaksinkertaisena annoksena ja on pyhä henki, 2Kun 2:9-15; vrt. Mooseksen henki on myös pyhä henki, Jes 63:9-11; 4Moos 11:25; Jeesus ajoi ulos riivaajia Jumalan hengen voimalla, Matt 12:28) Johannes julisti parannusta kansalleen Israelille ja kasto i heitä. Johannes kehotti uskomaan häneen, joka oli tuleva hänen jälkeensä. Se, joka oli tuleva hänen jälkeensä, on kristus. Kristus oli häntä edellä arvossa, sillä hän meni hänen edelleen, kun tuli julki kansalleen Israelille. Johannes ei ollut arvollinen päästämään edes hänen kengän nauhaa, vaikka oli itse enemmän kuin profeetta. Hän oli tullut valmistamaan tietä herralle (Jahvelle). Kristus edustaa Jahvea ja Jumalaa ihmisenä maailmassa.

Jumala asui kristuksessa, mutta kristus ei ollut se Jumala, joka hänessä asui. (2Kor 5:18-21) Isä asui pojassa, mutta poika ei ollut isä, Jumala. (Joh 14:1, 9-11) Jumalan kaikki täyteys asuu ruumiillisesti kristuksessa, mutta kristus ei ole isän vertainen Jumala, sillä hän on ihminen, välimies Jumalan ja ihmisten välillä. (Kol 1:9; 2:9; 1Tim 2:3-7) Jumala ei ole ihminen, mutta kristus Jeesus on ihminen, eri olevainen kuin Jumala, hänen isänsä ja meidän taivaallinen isämme. Jeesuksella on oma tahto, mieli, ajatukset, tunteet, tieto ja muistot. Ne ovat eri kuin Jumalalla, hänen isällään. Ne ovat ihmisen. Jeesus kristus sanoo ihmisenä "minä olen". Jumala sanoo Jumalana "minä olen". Molemmat ovat yksi ainoa "persoonaa", toisistaan erillisiä. Jeesus kristus on ihmisenä kokonaan eri olento kuin hänen isänsä Jumala.

Jeesus kristus on Jumalan kuva ja hänen kirkkautensa säteily, sillä täysin synnitön ihminen on Jumalan täydellinen kuva. (2Kor 4:4; Hebr 1:3; 7:24-28; 9:24-28) Syntiä tekevä ihminen ei ole täydellinen Jumalan kuva, mutta koska Jeesus ei tehnyt syntiä, on hän täydellinen Jumalan kuvana ja ihmisenä. Sen vuoksi hänen uhrinsa kelpasi sovitukseksi meidän synneistämme! Hän oli kaikessa kiusattu niin kuin me, mutta ei langennut koskaan, vaikka on ihminen! (Hebr 2:5-3:6; 4.15) Isä pelasti hänet kuolemasta, koska hän oli täysin kuuliainen ristin kuolemaan asti! (Hebr 5:4-11) Jeesus ei voinut pelastaa itse itseään kuolemasta, mutta isä pelasti hänet herättämällä hänet kuolleista! (Hebr 13.20-21)

Jumala ei herättänyt kuolleista Jumalaa, joka on luoja yhdessä isänsä kanssa. (Room 10:8-13) Se, "herra" (kyrios), jonka Jumala herätti kuolleista, ei ole "herra" samalla tavalla kuin hänen isänsä yksin on "herra" (kyrios). Samaa sanaa on käytetty molemmista (kyrios ja jahve), mutta vain isää siinä merkityksessä, että hän on kaikkivaltias kaiken luoja ja siinä merkityksessä yksin ainoa totinen iankaikkinen Jumala. Jeesus kristus on hänen poikansa, jonka herra ja Jumala isä on. Me huudamme avuksemme herran Jeesuksen kristuksen nimeä, koska sen nimen kautta me huudamme avuksemme meidän isäämme Jumalaa. (1Kor 2:2)

Se, joka huutaa avukseen herran nimeä, pelastuu. (Apt 2:21; Room 10:13) Jeesus kristus ei ole kuitenkaan herrana isän vertainen. Hän on tullut isänsä nimessä ja hänen isänsä nimi sisältyy hänen nimeensä ("jah" tai "jahve" sisältyy hänen hepreankieliseen nimeensä, joka on luultavasti translitteroituna jeshua tai jehoshua tai jashua tai jahoshua tai jotakin sinne päin; jah ja jahve ovat molemmat Jumalan nimiä hepreaksi). Jeesuksella on myös uusi nimi, joka on hänen isänsä nimi, ja hän kirjoittaa sen nimen valittujen otsiin. (Ilm 3:12; 14:1; 22:1-5; vrt. 2:17; Jer 33:16) Nimi Jeesus tai Jeshua tai Jehoshua eivät ole isän Jumalan nimi, mutta isän nimi sisältynee pojan hepreankieliseen nimeen. Nimi Jeshua tai Jehoshua on kielen tuntijoiden mukaan suomeksi "Jahve pelastaa" tai "Jahvessa on pelastus". Jumala pelastaa meidät poikansa Jeesuksen kautta ja on siten perimmäinen pelastaja, mutta on antanut käytännössä pelastuksen tehtävän pojalleen, niin kuin myös tuomitsemisen ja hallitsemisen tulevassa maailmassa.

Kun Jeesuksesta on käytetty arvonimeä "herra" (kyrios), niin sillä tarkoitetaan arvossa isää alemppaa herraa ja sitten myös erilaista jumalaa kuin isä on (isä on yksin ainoa Jumala, kaikkivaltias kaiken luoja). Tämä käy ilmi erityisen hyvin Psalmista 110, jossa Daavid sanoo: "herra sanoo minun herralleni"... Se "herra", joka puhuu, on hepreaksi "adonai" ja sitä muotoa sanasta "adon" on käytetty vain Jumalasta tai yhdestä enkelistä, joka esiintyy hänen nimessään ja edustaa häntä. Sanat "minun herralleni" tarkoittavat Jeesusta ja hänestä on käytetty muotoa "adonii", jota käytetään vain ihmisistä (kuninkaista) ja joskus myös enkeleistä. Näin on erotettu toisistaan yksi ainoa Jahve ja hänen poikansa, jota myös jahveksi kutsutaan, koska hän edustaa Jahvea esiintyessään ja toimiessaan hänen nimessään: pelastajana, lunastajana, vapahtajana, tuomarina ja kuninkaana.

Jumala herätti kuolleista ihmisen kristuksen Jeesuksen, jota sanotaan hänen ainoaksi pojakseen, koska hän on ainoa laatuaan ihmisenä. Jumala on korottanut tämän ihmisen kristuksen Jeesuksen herraksi ja kuninkaaksi, jonka valtakunnalla ei pidä loppua oleman. (2Sam 7:8-16; Psa 89:20-38) Poikaa sanotaan "jumalaksi" sen vuoksi, että Jumala on korottanut hänet enkeleitä ylemmäksi ja kaiken pääksi seurakunnalleen, vaikka hän on ihminen. (Hebr 1:4-2:5; Psa 45) Jeesusta sanotaan herraksi (kyrios) sen vuoksi, että Jumala on hänet kuolleista herättämisen jälkeen herraksi korottanut. (Apt 2:36)

Kun "sana tuli lihaksi", niin silloin Jumala ei tullut lihaksi. Jumala jäi taivaaseen. Sana oli tämän Jumalan tykönä, mutta Jumala ei tullut alas taivaasta, niin että olisi syntynyt lihaksi. Vain "sana tuli lihaksi", ei Jumala itse. Tätä sanaa sanotaan "jumalaksi", koska se on auktoriteetti, jotka kukaan ei

voinut vastustaa luomisen aikana. Se sana ei ollut elävä olento. Se sana ei ollut Jumalan Poika. Se sana oli Jumalan sana ja viisaus, jonka Jumala omisti alussa tykönään. (Snl 8:22; Joh 1:1) Se sana oli Jumalan, koska se on Jumalan sana, ei elävä olento, persoona.

Jeesus kristus on täydellinen Jumalan kuva. Jumalan viisaus ja sana ruumiillistuvat kristuksen Jeesuksen persoonassa. Hänessä täyttyvät kaikki Jumalan sanan lupaukset ja suunnitelmat, Jumalan aivoitukset. Kun "sana tuli lihaksi", niin se sana otettiin vastaan ja uskottiin Jumalan nimeen. Jumalan sana otettiin vastaan pyhän hengen voimasta ja siten synnyttiin Jumalan lapseksi hengestä sanan kautta. (1Tess 1:5-6; 2:13; 1Piet 1:3, 21-25)

Jumalan sana tuli hänen omiansa tykö, mutta hänen omansa eivät ottaneet sitä vastaan. Mutta hän antoi kaikille vallan tulla Jumalan lapsiksi, jotka ottivat sanan vastaan – niille, jotka uskoivat Jumalan nimeen. He eivät olleet syntyneet verestä ja lihan tahdosta eivätkä miehen tahdosta vaan Jumalasta (he eivät olleet syntyneet äitinsä kohdusta ihmiseksi luonnollisen syntymän kautta). Ja sana tuli lihaksi ja teki majan meidän keskellemme (asui meidän keskellämme). Ja me katselimme sen kirkkautta. Sen kaltaista kirkkautta kuin ainoalla pojalla on isältä ja hän oli täynnä armoa ja totuutta. (Joh 1:11-14)

Johannes todistaa tässä uudestisyntymisestä: siitä, miten he olivat syntyneet uudesti sanan kautta elävään toivoon. (1Piet 1:3, 21-25) Kristus oli tullut hengen kautta asumaan heidän sydämeensä ja jäänyt majailemaan sinne (Jumalan lapsen hengen yhteys isään ja poikaan, Efe 3:14-21; Joh 14:14-24; 17:11, 20-24; 1Kor 6:7; 1Joh 1:1-7). Tämä oli tapahtunut vasta sen jälkeen, kun herra oli mennyt isän tykö taivaaseen. (Joh 7:37-39; 20:17; Apt 1:4-8; 2:1-11) Kristus oli silloin kirkastettu, niin kuin jo aiemmin, kun opetuslapset olivat nähneet hänen kirkkautensa ilmestyksessä. (Matt 17:5) Pojan kirkkaus isältä viittaa siis siihen kirkkauteen, jonka poika sai vasta kuolleista herättämisen jälkeen, ei sitä ennen.

Johannes ei puhu tässä kohdassa mitään neitseestä syntymisestä. Sana "monogenes" ei viittaa neitseestä syntymiseen vaan Jeesuksen asemaan ainoana luvattuna messiaana ja ikuisena kuninkaana kuolleista herätetyksi tulemisen jälkeen. Se viittaa hänen ylösnousemukseensa, koska hän on ainoa, joka on noussut ylös kuolleista ja mennyt isän tykö taivaaseen. (Joh 3:13) Muut odottavat vielä ruumiin ylösnousemusta. (1Tess 4:13-1; 1Kor 15:12-58)

"Sana tuli lihaksi" viittaa myös Jeesuksen syntymiseen pyhästä hengestä Jumalan pojaksi hänen kasteensa jälkeen, mutta ei pyhästä hengestä sikiämiseen ja neitsyestä syntymiseen. (Joh 1:32-34; Matt 3:17) Iankaikkinen elämä on Jumalan sanassa. (Joh 6:63, 69; 5:24-25; 12:44-50) Jumala on antanut sanansa pojalleen ja puhunut hänen kauttaan. (Joh 17:6, 8, 14; 14:9-11; Hebr 1:1) Pojalla on valta tehdä eläväksi kenet hän tahtoo, koska hän on saanut sen vallan ja jopa elämän omalta isältään! (Joh 5:26) Jumala on antanut pojalleen vallan herättää kuolleita sanansa kautta ja tuomita heitä tahtonsa mukaan. (Joh 5:17-30)

Kun Jeesus tuomitsee maailmaa, niin hän tekee sen isänsä edustajana. (Apt 17:31) Jumala tuomitsee maailman poikansa kautta, niin kuin on pelastanut sen poikansa kautta, sovittanut ja vapahtanut ja lunastanut ja synnyttänyt uudesti meidät hänen kuolleista herättämisen kautta: tehnyt meistä hänessä uuden ihmisen. (Efe 2:10-22; 4:24; Kol 3:9-11; 2Kor 5:17; Gal 6:15) Se, että Jumala tekee tämän kaiken poikansa kautta, ei tee pojasta itsestään isän vertaista tai hänen kaltaistaan Jumalaa: luojaa, jolla ei ole elämän alkua, ainoaa iankaikkista valtiasta. (Jda 1:24-25)

Johannes puhuu "elämän sanasta", joka oli alusta ollut ja JONKA HE OLIVAT KUULLEET. (1Joh 1:1-7) He olivat myös nähneet sen elämän sanan ja koskettelleet sitä käsin, koska Jumalan sana

ruumiillistui kristuksen Jeesuksen persoonassa. Jeesus kristus on lihaksi tullut Jumalan sana, koska isä asui hänessä täydellisesti henkensä kautta ja antoi hänelle sanansa välitettäväksi meille. Jumalan sana asui täydellisesti kristuksessa ja tuotti täydellisen hedelmän hänen kauttaan. Jeesus oli täynnä pyhää henkeä ja teki täydellisesti isänsä tahdon, mutta meissä ei ole vielä kaikkea sitä sanan ja hengen täyteyttä, joka kristuksessa oli. Me kasvamme sitä kohti. (Efe 3:14-4:24; Kol 1:19-2:9)

Johanneksen kuuluisat sanat minievankeiumissa viittaavat nekin kristuksen kuolemaan ristillä ja kuolleista herättämiseen. (Joh 3:16) Johannes sanoo ensin, että kukaan muu ei ole mennyt taivaaseen kuin Jeesus, joka on tullut taivaasta ja on taivaassa. (j.13) Jeesus ei ollut mennyt taivaaseen vielä silloin, kun puhui Nikodeemuksen kanssa edellisissä jakeissa. (Joh 3:1-12) Jeesuksen puheen täytyy siis päättyä jakeeseen 12 ja sen jälkeen alkaa Johanneksen kerronta. Hän vertaa Jeesuksen korottamista vaskikäärmeeseen, jota katsomalla kansa parantui käärmeen puremasta. (jj.14-15) Tämä on viittausta Jeesuksen ruumiiseen ristillä ja kun Johannes sanoo tämän jälkeen Jumalan antaneen ainoan poikansa, että yksikään ei hukkuisi, niin se tarkoittaa pojan antamista alttiiksi kuolemalle ja hänen herättämistään ylös kuolleista. (jj.16-17)

Tässä ei ole mitään viittausta Jeesuksen syntymiseen äidistään Mariasta, joten tässäkin kohdassa sana "monogenes" tarkoittaa "ainoa laatuaan". Jos se viittaa syntymään, niin silloin se viittaa Jeesuksen kuolleista herättämiseen, jota Jumala sanoo pojan synnyttämiseksi. (Psa 2:7; Apt 13:33; Hebr 1:5; 5:5) Jeesus sanoi ruumiin herättämistä kuolleista uudestisyntymiseksi. (Matt 19:28) Koska ketään muuta ei ole vielä herätetty ylös kuolleista kuin Jeesus (Joh 3:13), niin hän on silläkkin tavalla "ainoa" Jumalan poika Tässä ei siis puhuta neitsyestä syntymisestä niin kuin on perinteisesti opetettu. Jumala ei antanut ainoaa poikaansa silloin, kun tämä syntyi äidistään Mariasta, vaan silloin, kun tämä kuoli ristillä.

Miksi Matteuksen evankeliumin sukuluettelo on kirjoitettu?

Matteuksen evankeliumin sukuluettelo kertoo Jeesuksen isän Joosefin polveutuneen suoraan kuningas Daavidista kuninkaallista linjaa pitkin, hänen poikansa Salomonin kautta. Tätä sukuluetteloa ei olisi järkevää mainita, jos Jeesus ei olisi "lihan mukaan" Daavidin poika ja hänen siementään, Daavidin jälkeläinen alenevassa polvessa. Sitä Jeesus monien epäamättömien todistusten mukaan kuitenkin on, joten meidän tulisi pitää Jeesusta sen vuoksi Joosefin poikana. (2Sam 7:8-16; Psa 89:20-38; Luuk 2:32; Apt 2:30; 13:22-23; Room 1:1-4; Ilm 22:16)

Jos sanomme Jeesuksen syntyneen neitsyestä, niin me kiellämme silloin sen, että hän on Daavidin poika. Pelkkä Joosefin ottopoika ei ole "lihan mukaan" Daavidin siementä, koska hänessä ei olisi kuninkaallisen linjan siementä. Toki tätä voidaan perustella siten, että Jeesuksen kuninkuus ei ole tästä maailmasta (Joh 18:36), joten hänen ei tarvitse olla "lihan mukaan" Daavidin siementä. Riittää, että me tunnemme kuninkaamme "hengen mukaan". (2Kor 5:16-17) Se tekee hänestä iankaikkisen kuninkaan, että hän on sanasta ja hengestä syntymisen kautta Jumalan poika.

Tätä asiaa ei käy kiistäminen. On paljon tärkeämpää uskoa Jeesuksen olevan Jumalasta syntynyt kuin Mariasta syntynyt. Hän on silti myös "vaimon siemen" eli ihminen, vaimosta syntynyt, lain alaiseksi syntynyt. (Gal 4:4; 1Moos 3:5) Ja hän on myös "Aabrahamin siemen" ja lihan mukaan "Daavidin siementä" eli se luvattu kristus ja kuningas, josta on ennustettu profeettojen kautta. (1Moos 12:3; 18:18; 2Sam 7:8-16; Psa 89:20-38; Apt 2:30; 13:22-23; Room 1:1-4; Ilm 22:16; Jes 11:1,10)

Eivätkö nämä sanat ole selviä sanoja, joiden mukaan kristuksen piti olla sukulinjaltaan Eevan jälkeläinen (vaimon siemen) ja sitten myös Aabrahamin sekä Daavidin jälkeläinen (Aabrahamin siemen ja Daavidin siemen), heidän molempien poika? Taivaasta alas tullut iankaikkinen henki ei tarvitse sukuluetteloa, mutta ihminen tarvitsee.

Mistä lähtien ihmisestä ei synny enää ihminen? Siitä lähtien, kun katoliset isät keksivät, että ihmisestä syntyy Jumala, kaikessa yhdenvertainen isän kanssa. Raamatun mukaan Jumalasta ei synny kuitenkaan Jumala tai jumalia vaan ihmisiä. Jumala ei ole luonut ihmistä, joka olisi luonut kaiken, mitä on olemassa. (Jos Jeesus kristus on ihminen, niin Jumala on luonut hänet ja hän on ihmisenä Jumalasta erillinen olevainen). Ihminen ei ole synnyttänyt Jumalaa, joka olisi luonut kaiken, mitä on olemassa. (Neitsyt Maria ei ole synnyttänyt Jumalaa, joka on luonut kaiken, mitä on olemassa, jopa oman äitinsä). Tällaiset ajatukset ovat sisäisesti ristiriitaisia järjettömyyksiä ja mahdottomia Jumalankin toteuttaa.

Me olemme syntyneet Jumalasta ja olemme sen vuoksi Jumalan lapsia, vaikka ihmisiä olemme. Jumalasta voi siis syntyä ihminen, mutta Jumalasta ei voi syntyä Jumalaa, joka olisi yhtä ikuinen kuin Jumala itse, ja olisi luonut kaiken, mukaan lukien itsensä. Se, että Jeesus on Jumalan poika, tekee mahdottomaksi sen, että hän olisi ollut poikana aina olemassa isän tykönä. Isä ja poika eivät voi olla yhtä ikuisia. Pojan on täytynyt syntyä, sillä muuten hän ei olisi poika. Hän olisi isä.

Koska poika on syntynyt, on hänellä poikana alku, jota ennen hän ei ole ollut olemassa. Jeesus on alkuisin samasta isästä kuin me, hänen veljensä, ja Jumala on tehnyt hänestä kaikessa samankaltaisen kuin meistä. (Hebr 2:10-18) Vain se erottaa meidät ihmisenä Jeesuksesta, että hän ei tehnyt syntiä, mutta me olemme syntiä tehneet. (Hebr 5:4-11; 7:24-28; 9:24-28)

Maria synnytti pojan, joka on ihminen. Maria ei synnyttänyt Jumalaa, koska Jumalaa ei voi kukaan synnyttää. Jumala on ollut aina olemassa ja on itse luonut kaiken sen sijaan, että hän olisi syntynyt. Maria ei ole Jumalan äiti. Hän on ihmisen kristuksen Jeesuksen äiti.

Lue nyt kirjoitus "Neitseestä syntyminen: tarua vai totta?" inri.fi sivustolta. Voit sen jälkeen halutessasi tutkia Jeesuksen sukuluettelointia alla olevasta liitteestä seuraavilla sivuilla. Siinä on mainittu yksinkertaisuuden vuoksi pelkät nimet.

LIITE 1: Jeesuksen kristuksen sukuluettelot Matteuksen ja Luukkaan mukaan

Jeesuksen kristuksen sukuluettelo Matteuksen mukaan.

1. **Aabraham**
2. Iisak
3. Jaakob
4. Juuda
5. Faares
6. Esrom
7. Aram
8. Aminadab
9. Nahasson
10. Salmon
11. Boos
12. Oobed
13. Iisai
14. **Daavid** 1.
15. Salomo 2.
16. Rehabeam 3.
17. Abia 4.
18. Aasa 5.
19. Joosafat 6.
20. Jooram 7.
21. Ussia 8.
22. Jootam 9.
23. Aahas 10.
24. Hiskia 11.
25. Manasse 12.
26. Aamon 13.
27. Joosia 14.
28. Jekonja 1.
29. Sealtiel 2.
30. Serubbaabel 3.
31. Abiud 4.
32. Eljakim 5.
33. Asor 6.
34. Saadok 7.
35. Akim 8.
36. Eliud 9.
37. Eleasar 10.
38. Mattan 11.
39. Jaakob 12.
40. Joosef 13.
41. **Jeesus kristus** 14.

Jeesuksen kristuksen sukuluettelo Luukkaan mukaan.

1. Joosefin
2. Eelin
3. Mattat
4. Leevin
5. Melki
6. Jannai
7. Joosef
8. Mattatias
9. Aamos
10. Naahum
11. Esli
12. Naggai
13. Maahat
14. Mattatias
15. Semei
16. Joosek
17. Jooda
18. Johanan
19. Reesa
20. Serubbaabel
21. Sealtiel
22. Neeri
23. Melki
24. Addi
25. Koosam
26. Elmadam
27. Eeri
28. Jeesus
29. Elieser
30. Joorim
31. Mattati
32. Leevi
33. Simeon
34. Juuda
35. Joosef
36. Joonam
37. Eliakim
38. Melea
39. Menna
40. Mattata
41. Naatan
42. Daavid
43. Iisai
44. Oobed
45. Booas
46. Saala
47. Nahasson
48. Aminadab

49. Admin
50. Arnin
51. Esrom
52. Faares
53. Juuda
54. Jaakob
55. Iisak
56. Aabraham
57. Taara
58. Naahor
59. Seruk
60. Ragau
61. Faalek
62. Eber
63. Saala
64. Kainam
65. Arfaksad
66. Seem
67. Nooa
68. Laamek
69. Metusala
70. Eenok
71. Jaaret
72. Mahalalel
73. Keenan
74. Enos
75. Seet
76. Aadam
77. Jumala